

stilling til klagesager, så vil Kongressen forbeholde sig retten til ensidige amerikanske skridt. Det er, hvad vi ved om indgåelsen af aftalen, som samtidig skulle sikre, at den amerikanske kongres ratificerer det samlede aftalekompleks.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Helge Sander):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 24:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke nr. 51 om ydelse af statsbidrag til civilingeniør Tom Lisborg tilbage fra Finansudvalget.

Af Tom Behnke (FP) m.fl.
(FremSAT 16/11 94).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Det er anden gang, Folketinget behandler denne særdeles beklagelige sag, hvor der i USA i 1959 er sket en forveksling af to dødsboer.

Jeg vil gerne indlede med at fastslå, at intet viser, at hverken udenrigstjenesten eller nogen anden dansk myndighed skulle være årsag til den beklagelige forveksling.

Udenrigstjenesten og hr. Lisborg har gennemført et meget stort arbejde for at finde, hvad der måtte være tilbage af de mere end 35 år gamle akter. Hr. Lisborg har haft indsigt i akterne, og han har selv en større aktsamling. Alle tilgængelige akter er gennemgået flere gange med det konkrete formål at finde fejlkilden.

Der er nu, hvad jeg vil kalde et bestyrket grundlag for at konkludere, at det er mest sandsynligt, at fejlen beror hos The Public Administrator, der i New York bistod skifteretten i bøger uden testamente. Trods de meget omfattende undersøgelser og aktindsigt har det ikke kunnet konstateres, at nogen dansk myndighed er skyld i forvekslingen.

Når Folketinget for anden gang og efter at have besvaret 170 spørgsmål fra Folketingets Retsudvalg behandler et beslutningsforslag i sagen, er der således fortsat ikke noget juridisk grundlag for at holde nogen dansk myndighed ansvarlig for forvekslingen.

Det, der nu er til debat, er heller ikke, om staten skal betale, et: for at få slettet den fejlagtige registrering af hr. Lisborg i det forkerte bo, to: at hr. Lisborg får sine dokumenterede udgifter i denne sag indtil den 24. marts i år refunderet.

Regeringen er, som den allerede sagde det i Folketinget den 24. marts 1994, og som et flertal her og i Retsudvalget senere tilsluttede sig, indstillet på at dække disse udgifter, jeg her har nævnt, og som anslås at beløbe sig til en halv million kroner.

Regeringen vil således være med til at indstille, at der skal betales for at løse det menneskelige problem for hr. Lisborg, der består i, at han ved skifteretten i New York er registreret som søn af en ham ubeslægtet mand.

Regeringen er også fortsat rede til at refundere de udgifter, som hr. Lisborg har haft i sagen indtil det tidspunkt, hvor Folketinget første gang drøftede den.

Når regeringen er rede til at gå så langt, er det alene af rent kulancemæssige årsager i betragtning af de helt enestående omstændigheder i sagen. Men her trækker regeringen så strengen, som den også sagde det i Folketingssalen den 24. marts, og som det senere blev bekræftet i Retsudvalget. På dette kulante grundlag bør sagen kunne afsluttes for vores vedkommende.

Det, som hr. Tom Behnke og hans kolleger fra Fremskridtspartiet er uenig med regeringen i, er, om de danske skatteborgere ud over den nævnte halve million kroner yderligere skal betale foreløbig 800.000 kr. til advokatbistand og retssager i flere lande. Hertil kommer, at det foreslås, at udenrigstjenesten uden beregning skal foretage al den informationssøgning i fremmede lande, som hr. Lisborg måtte ønske sig. Det fremgår ganske vist ikke af forslagets ordlyd, men alene af bemærkningerne til forslaget.

Efter det oplyste er det hr. Lisborgs hensigt gennem en række retssager at blive tilkendt eller få erstatning for den arv, som han mener at være berettiget til efter sin far og farbror. Hvis han ikke opnår erstatning i udlandet, forstår jeg på hr. Lisborgs offentlige udtalelser, at han vil søge at få fuld erstatning fra den danske stat for de angiveligt lidte tab.

Forslaget fra Fremskridtspartiet rejser således store principielle problemer, der kan blive præcedensdannende.

Efter regeringens opfattelse bør konkrete arvesager være borgernes eget anliggende. Det kan ikke være statens opgave at betale for borgernes retssager om deres arveforhold her i landet eller i fremmede lande, især ikke, når intet tyder på, at danske myndigheder har ansvaret for den forveksling, som sagen tager udgangspunkt i.

Mange andre danskere mister uden egen skyld og uden danske myndigheders skyld retigheder i udlandet, og det ville være helt uoverskueligt og medføre et stort hul i statskassen, hvis den skulle finansiere danske borgeres retssager i udlandet.

Hertil kommer – og det synes jeg, hr. Lisborg i velforstået egeninteresse nøje burde overveje – om retssager i denne sag overhovedet vil føre til noget positivt. Der er en række forhold både af proceduremæssig og indholdsmæssig art, som de myndigheder og boer, som hr. Lisborg måtte ønske at føre retssager imod, ville kunne forsvare sig med.

Jeg skal ikke her i fuld offentlighed opregne de mange argumenter, som hr. Lisborgs modparter vil føre i marken. Jeg ønsker ikke at genere hr. Lisborgs interesser, hvis han for egen regning ønsker at føre retssag. Men jeg er rede til i Retsudvalget på ny at redegøre nærmere for blandt andet de arveretlige regler og forhold i New York på det pågældende tidspunkt.

Når jeg nævner dette, er det alene for det tilfælde, at nogen i Folketinget ud over forslagsstillerne skulle ønske at finansiere retssager, hvis udfald regeringen må opfatte som i det mindste ret diskutabelt.

Endelig vil jeg kort bemærke, at regeringen finder, at bemærkningerne til forslaget på en række punkter er misvisende. Det fører for vidt her i salen at gennemgå de ganske mange fejl og mangler i bemærkningerne i enkeltheder, men bare for det tilfælde, at nogen skulle nævne, at tavshed fra min side i denne forbindelse er udtryk for samtykke, vil jeg blot slå fast, at der er

manget og meget i bemærkningerne, som regeringen finder misvisende og forkert.

Regeringen kan således ikke støtte det foreliggende forslag til folketingsbeslutning. Regeringen finder, at denne højest beklagelige sag på det politiske og det bevillingsmæssige niveau bør afsluttes med, at aktstykke nr. 51 bliver tiltrådt af Finansudvalget.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Ministeren sagde, at det, det handler om, er at løse et menneskeligt problem. Det er regeringen villig til at gøre ved, at man sletter den forkerte registrering. Punktum for så vidt angår det. Man er altså ikke villig til at medvirke til, at hr. Lisborg får sin rigtige far registreret som værende sin rigtige far. Så kan jeg ikke se, at man løser det menneskelige problem. Så gør man blot en person, der har en forkert far, til en person, der står uden en far. Så har man ikke løst problemet. Ministeren gjorde meget ud af at sige, at man var meget bekymret for at gå videre end til en sletning, og jeg hørte argumentet sådan, at man frygtede, at hr. Lisborg ville lægge sag an mod staten, for at den danske stat skulle udbetale den arv, som hr. Lisborg er gået glip af i tidernes morgen.

Hvis det er korrekt, så forstår jeg Udenrigsministeriets modstand mod at gennemføre det, der stod i beslutningsforslag nr. B 77 fra sidste samling. Modstanden skyldes, at man frygter, at hr. Lisborg vil lægge sag an mod den danske stat. Hvis ministeren er af den overbevisning, at hr. Lisborg ikke har noget at komme efter hos den danske stat, så kan den danske stat vel ikke frygte, at hr. Lisborg lægger sag an mod den. Argumenterne hænger ikke sammen, medmindre jeg har ret i min frygt: at Udenrigsministeriets modvilje skyldes, at man ved, man får problemer, hvis hr. Lisborg får registreret den rigtige far.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Jeg synes, det problematiske i den her sag har været, at der var nogle af os, der kunne få indtryk af, at det kun handlede om menneskelige ting. Det var i forvejen en ret dyr menneskelig sag, må jeg sige, når jeg sådan kigger efter og ser, hvor mange umenneskeligheder der foregår, hvor vi er ret så arrogante over for de menneskelige sider af det.

Men da jeg så fik læst sagen grundigt igennem og så, hvilken rolle den tyske del af retssagen spillede – og den er arverelateret, det skriver Tom Lisborg i øvrigt også i et brev til os – så synes jeg, det er blevet lysende klart, at det her handler om, at arvesagen skal køres igennem. Jeg er glad for, at det er blevet så klart.

Jeg synes, at udenrigsministeren er overmåde generøs, men det har vi jo så lovet. Der har også været så meget mærkværdigt i den sag, at det er fint nok. Men jeg synes egentlig, at hr. Tom Behnke gjorde Tom Lisborg en tjeneste ved nu at sige til ham: Vær nu glad for det her og prøv at bruge dit liv på noget fornuftigt.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Den korte bemærkning, at jeg tror, hr. Tom Behnke har misforstået noget af det, udenrigsministeren sagde. Det, jeg hørte udenrigsministeren sige, var forklaringer og bemærkninger om hr. Lisborgs muligheder for at føre sager det ene og det andet og det tredje sted i udlandet. Det var det, udenrigsministeren ville afholde sig fra at kommentere, fordi han på den måde kunne risikere at komme til at skade, hvad hr. Lisborg måtte vurdere som sine muligheder, og af den grund afholdt han sig fra at gå i detaljer – ikke noget med, at han var bange for at afsløre, at hr. Lisborg skulle have særlige krav mod de danske myndigheder. Sådan hørte jeg det i hvert fald.

Holger Graversen (S):

Det er meget usædvanligt, at vi her i Tinget beskæftiger os med personsager. Men sagen Tom Lisborg er jo også ganske enestående. Det er naturligvis enestående, at to personer, der begge hedder Joseph Ritter, dør med få dages mellemrum i samme by og får dødsboerne behandlet ved samme ret. Det er det, der er sket.

Denne usædvanlige kombination af omstændigheder er uden al tvivl skyld i den for Tom Lisborg naturligvis fatale fejl ved skifteretten i New York for ca. 35 år siden. Tom Lisborg fik ved den lejlighed ikke tillagt en forkert far, men et forkert dødsbo.

Da det er en enestående sag, synes vi, det er rimeligt, at den danske stat af menneskelige grunde og pr. kulance går ind i sagen med den hjælp til Tom Lisborg, der fremgår af aktstykke nr. 51, der er fremlagt i Finansudvalget, nemlig med hjælp til at blive slettet som arving i det forkerte bo og at få de dokumenterede udgifter

hertil refunderet. Det er det, der er anslået til de ca. 500.000 kr.

Vi mener heller ikke, at vi kan eller bør gå ind i en eventuel arvesag af principielle grunde. Hvad så i gentagelsestilfælde? Hvad bliver det næste? Hvor skal grænsen gå?

Fremskridtspartiet kræver aktstykket taget tilbage, blandt andet fordi man ønsker, at skatteborgerne skal betale mere til sagen. Vi er nødt til at afvise dette her og nu, men er naturligvis til at snakke med, hvis der sker en ny udvikling i sagen. Det mener jeg også, aktstykket tager højde for. Hvis jeg afslutningsvis må citere herfra:

»Det har ikke hidtil kunnet udelukkes, at skifteretten i New York i forbindelse med en sag mod det forkerte bo vedrørende sletningen kan kræve, at også det rette bo skal sagsøges. I givet fald vil Retsudvalget igen drøfte sagen, og der består således mulighed for, at der ved eventuelle yderligere sagsomkostninger må fremlægges endnu et aktstykke i sagen.«

Og med dette citat så kan vi altså ikke se, at der er nogen grund til at tage aktstykket tilbage, så vi må afvise Fremskridtspartiets forslag.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Blot for at der ikke skal være nogen misforståelse, der bliver ved med at gå igen:

Der er ikke tale om, at vi laver det her forslag om, at Lisborg skal registreres den rigtige far, for at der skal komme en arvesag. Der bliver ikke afsat penge til, at der kan køres nogen som helst form for arvesag. Hvis hr. Lisborg efterfølgende har tænkt sig at gå videre for egen regning, ja, så skal vi selvfølgelig ikke forhindre ham i det. Det er det vel ikke Folketingets opgave at forhindre.

Der er altså ikke tale om, at forslaget her hjælper til, at der bliver kørt en arvesag. Det eneste, vi gør med det her, er, at vi sikrer, at Tom Lisborg ikke kun får slettet den forkerte registrering, men også bliver registreret i det rigtige bo.

Lad mig i den forbindelse henvise til det beslutningsforslag, vi behandlede i sidste samling, B 77. Så vidt jeg husker, forholdt Socialdemokratiet sig meget positivt til forslaget, og der står i den allerførste pind, at Tom Lisborg i New York, USA, skulle erklæres for søn af sin biologiske far, Joseph Leib Ritter, osv.

Det er meget, meget klart og kontant, og det var det forslag, vi fremlagde i sidste samling, og som Socialdemokratiet var positivt over for. Jeg kan også sige, at SF dengang var særdeles positivt over for det pågældende forslag.

Lad mig så sige noget om et punkt, som man ikke har berørt ret meget. Det er det, at man påstår, at hr. Lisborg har mulighed for at finde en anden advokat til at føre sagen for sig – men man afsætter 31.000 kr. til det. Man afsætter 31.000 kr. til advokathjælp til at gennemføre sagen i USA. Af de 31.000 kr. skal Lisborg så finde en ny advokat. Den nye advokat skal sætte sig ind i de meget, meget omfattende dokumenter og føre sagen i USA, og når man ved, hvad en advokat i USA som minimum tager i salær, så ved man, at det ikke kan lade sig gøre. Man kan ikke føre denne retssag for 31.000 kr.

Den fg. formand (Helge Sander):

Hr. . . undskyld, fru Margrete Auken for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Grundene til at afskaffe titlerne vokser og vokser!

Jeg vil sige til hr. Tom Behnke, at hvis man læser begrundelsen for, at retssagen også skal føres i Tyskland, så er der kun én, og den hedder arv. Og det vil sige, at de mange penge, der skal ind i den sammenhæng, har en begrundelse: De skal ind for at køre en arvesag videre. Den bliver i øvrigt ikke vundet. Intet tyder på, at den kan vindes.

Jeg forstår ikke rigtig, hvad det er for et drama at sende et menneske videre ud i. Jeg synes, at det løfte, der blev givet ved førstebehandlingen, så vidt jeg kan læse den førstebehandling, er blevet opfyldt så langt, som man overhovedet med nogenlunde rimelighed kan gøre det. Når man oven i købet fra Udenrigsministeriets side nu har lovet – hvad jeg synes er flot – at man, hvis en sletning i USA betinger, at man får det rigtige navn ind, ja, så vil man hjælpe så langt. Det synes jeg er smadderflot. Jeg synes også, det endda er meget.

Og når jeg så tænker på, hvad der ligger på vores borde af sager fra mennesker, som har måttet gå fra hus og hjem og fra alt muligt på grund af sjusk og arrogance mange gange fra myndighedernes side, og hvor vi godt ved, at vi ikke kan tage dem op, og hvor der må køre retssager på det, så er det her altså en sag, hvor manden har fået en fantastisk behandling.

Jeg vil også sige, at hvis han har noget på den danske stat på det aggressionsniveau, som jeg også kan høre lidt ligger bag det, så skal han anlægge sag. Det er faktisk ikke noget, der hører

hjemme i Folketinget. Hele denne sag hører ikke hjemme i Folketinget, og jeg synes, den skal standses i Folketinget nu, og så må det være slut hermed, og han må sige tak til.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg vil godt ligesom hr. Tom Behnke forsøge at få ryddet nogle misforståelser af vejen på forhånd, før vi kommer ordførerrækken igennem.

Nu har hr. Holger Graversen allerede fremdraget et af de relevante afsnit fra aktstykket til Finansloven, nemlig det om, at man i givet fald kan komme tilbage og hente bevilling til yderligere udgifter, hvis skifteretten i New York kræver, at man også skal sagsøge det andet bo, for at tingene kan blive klaret.

Og så kommer hr. Tom Behnke herop og siger: Ja tak, men man kan ikke i USA og slet ikke i New York føre en sag med et advokatsalær for de 5.000 dollars, der er afsat i aktstykket. Hr. Tom Behnke skulle læse lidt længere nede. Der er opregnet et, to, tre, fire, fem, seks, syv, otte, ni beløb. Lægger man dem sammen i danske kroner, så bliver det til et sted mellem 400.000 kr. og 410.000 kr. Og dér figurerer så advokatsalæret med de 5.000 dollars anslået til ca. 31.000 danske kroner. Og så står der lidt længere nede:

»Der forudses samlet at kunne blive tale om en udgiftsramme på op til 500.000 kr., idet bemærkes, at flere udgiftspunkter er anslåede og eventuelt kan blive større.«

Sagt skåret ud i pap, så enhver herinde må kunne forstå det, og også ude i den store offentlighed: Skulle det koste mere i advokatsalær end de 5.000 dollars at sagsøge dette bo, er der plads til det inden for beløbsrammen. Så er det et anslået beløb, som overstiges, og så er det i orden. Man kan doble dette advokatsalær adskillige gange, og der er stadig væk plads til det inden for beløbsrammen. Så lad os nu slippe for den misforståelse.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg ved ikke, om vi kommer til at slippe for den misforståelse, som hr. Bjørn Elmquist henviser til. Langt de fleste af de penge, der er afsat i det aktstykke, er afsat til helt specifikke ting, til udgifter, som er blevet afholdt, og hvis vi trækker alle de beløb ud, så er der kun et meget, meget lille beløb tilbage. Og det beløb, der er tilbage – alt andet lige – hvis man tager alle de penge, der kan flyttes rundt på, og lægger dem oven i de

sølle 31.000 kr., man har afsat til en advokat, så kan det ikke lade sig gøre.

Lad mig så sige med det samme, at det, man har sagt hele tiden, er, at Tom Lisborg kunne få lov til at vælge sin egen advokat, idet han ikke havde tillid til udenrigstjenestens advokat i New York. Advokaten derovre mente sig i øvrigt også inhabil, idet han ikke kunne føre sagen både på vegne af Udenrigsministeriet og på vegne af Tom Lisborg. Han følte selv, at han var inhabil. Så siger man til Tom Lisborg, at han gerne må have lov til at vælge sig en ny advokat. Men man giver ikke Lisborg mulighed for at gøre det, fordi der er afsat så få penge. Det kan ikke lade sig gøre at finde en ny advokat, som skal sætte sig ind i sagen. Det er der ikke penge til, uanset hvordan man får det aktstykke til at hænge sammen.

Må jeg så sige til fru Margrete Auken, at med hensyn til Tyskland er det ikke et 100 pct. spørgsmål om, at det er en ren arvesag, man kører dér. Der ligger to ting i det. Den ene er, at der er en dommer i USA, der allerede én gang har meddelt, at denne sag er nødt til at køre i én etape i USA. Den kan ikke køre på den måde, at man kun laver en sletning, det har en dommer udtalt. Det var årsagen til, at sagen i sin tid stoppede i starten af 1990'erne. Der er en dommer, der har sagt, at den skal køre i én etape. Samme dommer har sagt, at man er nødt til også at lave en rettelse i Tyskland. Det er altså ikke noget, vi bare griber ud af den blå luft.

Det andet, der ligger i det, er, at hvis Tom Lisborg ønsker at få alle de dokumenter, der ligger i forskellige arkiver i Tyskland, er han nødt til at få lavet den rettelse, inden han får adgang til arkiverne. Det vil sige, at hvis vi ikke hjælper ham til, at han får sin rigtige far dér, så har han ingen mulighed for at gå videre i sin slægtsforskning og finde ud af, hvad der egentlig er sket med hele den familiegren.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Man skal ikke argumentere med eller imod formanden, men det bliver min sidste korte bemærkning. Og det bliver oplæsning af nogle tal, hr. Tom Behnke.

Der står følgende poster: 56.000, 50.000, 45.000, 23.000, 3.000, 33.000, 110.000, 31.000, 53.000. Lægger man det sammen, får man 404.000 kr. Det er 96.000 under den angivne beløbsramme, og det vil sige, at der er plads til, at advokatsalæret ikke kan nøjes med at være

31.000, men faktisk tre gange så meget, altså 93.000. Lægger man det oven i de 404.000, så er vi oppe på 497.000. Og der er stadig væk lidt tilbage af beløbsrammen på de i alt 500.000.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg regner også med, det skal blive den sidste i denne omgang, for vi taler jo egentlig om det samme. Men hr. Bjørn Elmquist gør det til, at der er afsat næsten 500.000 kr. til en advokat i USA. Det er der ikke. Det, der er tale om, er, at der er lige omkring 90.000, som der kan flyttes rundt på på de forskellige konti, hvis det er det, man vil. Men det giver stadig væk samlet kun et beløb på lige godt de 100.000 til advokatbistand. Hvis man tager alt, hvad der er af fleksible kroner og lægger sammen – ikke en halv million, som flere har sagt – så er der ikke en halv million til rådighed til en advokat. Der er omkring 100.000, hvis man tager alt og lægger det sammen.

Den fg. formand (Helge Sander):

Så er vi tilbage i ordførerrækken.

Erling Oxdam (V):

Da Venstres ordfører, hr. Svend Aage Jensby, er forhindret i at være til stede på dette tidspunkt, skal jeg på hans vegne tilkendegive Venstres stilling til det fremsatte beslutningsforslag fra Fremskridtspartiet om at trække aktstykke nr. 51 i den såkaldte Lisborgsag tilbage fra Finansudvalget.

Da forslaget fra Fremskridtspartiet om rettelse af forbytningen af Tom Lisborgs faderskab var til førstebehandling her i Folketinget – det var den 24. marts i år – blev der fra Venstres side givet udtryk for den generelle holdning, at vi var modstandere af at lovgive ud fra enkeltsager.

Imidlertid fandt vi, at Tom Lisborg uden egen skyld var kommet i en så speciel situation, at det var rimeligt, at regeringen blev opfordret til at få sagen bragt ud af verden. Derfor kvitterede vi også for den kulancemæssige bistand, som den fungerende udenrigsminister – det var hr. Erling Olsen – under behandlingen stillede i ud-sigt, en bistand, som dog ikke omfattede Tom Lisborgs bestræbelser på at få tilkendt arv efter sin biologiske fader. Det er det, der nu har været en diskussion om. I det aktstykke, som nu foreslås trukket tilbage fra Finansudvalget, søges om tilslutning til, at regeringen afholder de nær-

mere opregnede udgifter, som Tom Lisborg har afholdt i forbindelse med sagen om sletning af det ham ukendte dødsbo, herunder også udgifter til tilbagebetaling af den arv, han har modtaget fra det forkerte bo, alt op til en ramme, som hr. Bjørn Elmquist lige før redegjorde for, på op til 5 mio. kr., men selvfølgelig efter det faktisk forbrugte beløb.

Hertil kommer, at der i aktstykket yderligere omtales muligheden for, at der kan vise sig behov for en yderligere bevilling i forbindelse med sletningen ved skifteretten i New York. Det er også nævnt før, men da kendte man jo ikke de korte bemærkninger. På den baggrund mener Venstre, at regeringen har strakt sig ganske langt.

Når hertil kommer, at Tom Lisborgs faderskab efter den rigtige fader er endeligt fastslået ved den danske dom fra 1959, og da denne dom har global gyldighed, så finder Venstre ikke, at man bør strække bstanden til Tom Lisborg længere, altså til også at omfatte de helt uoverskuelige søgsmål bl.a. i Tyskland, der vil skulle eftersættes med henblik på at inddrive arven efter den rigtige fader, en arv, som efter det i bemærkningerne til forslaget anførte muligvis ikke lader sig inddrive overhovedet.

Venstre kan således ikke støtte forslaget fra Fremskridtspartiet.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg skal beklage, at Venstre på så kort tid har nået at ændre holdning, for hr. Svend Aage Jensby fra Venstre har udtalt til Berlingske Tidende søndag den 30. oktober, at han var fuldstændig enig i, at det, der var tale om, ikke kun var en sletning af den forkerte registrering. Nej, det var sandelig en rettelse af forbytningen. Så det kunne være spændende at høre hr. Erling Oxdam, om det er på hele Venstres vegne, han taler.

Lad mig så sige med hensyn til, om det kan lade sig gøre kun at lave en sletning: Det er jo således, at Tom Lisborg har måttet skrive under på, at han frasiger sig den forkerte far, fordi han mener sig værende søn af den rigtige far. Med det stykke dokument har en dommer i USA sagt, at så er man nødt til at gennemføre sagen i én omgang, både en sletning og en nyregistrering. Hvis man kun ønsker at lave en sletning, så må Tom Lisborg trække det dokument tilbage og dermed fraskrive sig retten til sin biologiske far. Ønsker Venstre, at Tom Lisborg skal

fraskrive sig retten til sin biologiske far? For det er det, udenrigsministeren tvinger Tom Lisborg til ved kun at afsætte 31.000 kr. til en advokat.

Gitte Seeberg (KF):

Det Konservative Folkeparti kan ikke tilslutte sig det fremsatte beslutningsforslag. Vi ser dog meget positivt på Tom Lisborg-sagen, der skyldes en række ulykkelige omstændigheder, som Tom Lisborg ikke har haft nogen indflydelse på.

Det aktstykke, som er udarbejdet af Udenrigsministeriet i oktober i år, og som er vedlagt som bilag til beslutningsforslaget, indeholder efter vores opfattelse de midler, som indtil videre er nødvendige for Tom Lisborg for at få fastlagt, at den far, som i sin tid blev udlagt fejlagtigt, nu skal slettes.

Vi erkender dog, at de 5.000 dollars, som er afsat i aktstykket, muligvis ikke er tilstrækkelige til at få en amerikansk advokat til at påtage sig sagen. Men dels er beløbet anslået af Tom Lisborgs tidligere advokat, og dels har jeg tillid til, at Udenrigsministeriet ved, hvad den slags sager koster. Og dér vil jeg også godt lige til hr. Tom Behnke sige, at der jo rent faktisk er afsat ekstra 100.000 kr., som kan bruges på den ene eller den anden måde, så jeg mener, at der skulle være luft inden for de 500.000, som nu er afsat.

Aktstykket angiver også, at udgifterne er anslået og eventuelt kan blive større, samt at sagen angående sletning muligvis kun kan anlægges, hvis der samtidig anlægges sag om, at Tom Lisborgs far bliver endeligt anerkendt ved amerikansk dom.

Regeringens aktstykke indeholder beslutninger eller i hvert fald meddelelse om, at man kan tage det op igen, og derfor mener vi foreløbig, at det er godt nok.

Tom Lisborg har selv givet udtryk for, at hans ønske ikke er at forfølge det fortabte arvekrav, men alene at få sikret, at han bliver slettet som søn af den forkerte far. Jeg må ligesom udenrigsministeren konstatere i dag og jo også på tidligere tidspunkter, at der er andre meldinger i luften i øjeblikket. Men det står selvfølgelig enhver frit for at rejse et erstatningskrav, hvis man mener, man er berettiget til det. Men jeg synes nok, det er at gå lidt for vidt ligesom at antyde, at Udenrigsministeriets begrundelse for ikke at støtte forslaget fuldt ud skulle være, at Udenrigsministeriet har noget at skjule. Det mener jeg måske nok er at gå for vidt.

Jeg har stillet et spørgsmål til justitsministeren angående den danske doms retskraft i USA og i Tyskland, som hr. Erling Oxdam også var inde på, og som jeg finder af afgørende betydning også for sagens videre forløb. Såfremt justitsministeren svarer bekræftende på mit spørgsmål, altså om den danske dom, som er afsagt af Frederiksberg Ret i 1959, har retskraft i USA og Tyskland, mener jeg, at sagen herved bør være afsluttet.

Jeg vil også gerne understrege, at denne her sag, således som flere af de øvrige talere var inde på, er meget speciel, idet man sædvanligvis ikke tager enkeltsager op til behandling her i Folketinget. Men dér mener jeg, at det tilbud, som ligger nu, og det aktstykke, der ligger, faktisk er et flot tilbud om at gå ind og hjælpe i en enkeltsag.

En tilkendegivelse på nuværende tidspunkt om, at vi skulle støtte, at man vil gå helt op til et beløb på 1,3 mio. kr., mener jeg simpelt hen vil føre for vidt. Det er, som også udenrigsministeren var inde på, skatteborgernes penge, vi taler om her, og min afsluttende bemærkning skal være, at hvorvidt sagen vil føre til noget, ved jeg ikke, men det var, som også nogle af de andre talere har været inde på, måske en overvejelse værd, om man skulle gå igennem den række af retssager, som der her er tale om.

(Kort bemærkning).

Erling Oxdam (V):

Til hr. Tom Behnke vil jeg sige, at det er på Venstres vegne, jeg taler som ordfører. Det er naturligvis tjekket med hr. Svend Aage Jensby, og der er ikke tale om, at der er skiftet standpunkt i denne sag, for hr. Svend Aage Jensby har ikke accepteret, at der også skulle bevilges penge til tilbagesøgning af arven. Det gjorde hr. Svend Aage Jensby netop ikke, og derfor var det citat, som der henvises til, forkert. Der skulle udvalgsarbejde til, og det skulle bidrage til en afklaring af, hvad der skulle ske videre, men der er aldrig givet betænkning.

Jeg skal citere fra Folketingets forhandlinger 1993-94 sp. 8386, hvor hr. Svend Aage Jensby siger: »Men der mangler opklaring af en lille del, nemlig hvor ministeren slog stregen. Nu skal vi i Retsudvalget se, hvor vi kan få adgang til de oplysninger, man kan skaffe, også om dette sidste stop eller step. Om udvalgsarbejdet kan bringe klarhed over det, det sidste problem med arveretten efter den rigtige far.« Der er altså sagt, at sagen skulle undersøges videre, men det er aldrig blevet til noget.

Så derfor er det ikke rigtigt, hvad hr. Tom Behnke siger her. Vi vil ikke afskære Tom Lisborg fra at gå videre med sagen, men der er bevilget et beløb til dét, man i øjeblikket kan overskue.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Nu skal vi passe på, at det er det samme forslag, vi taler om. Forslaget her taler ikke om, at der skal afsættes penge eller midler til, at Tom Lisborg kan lave en tilbagesøgning af arv. Det fremgår ingen steder.

Jeg ved godt, at der er flere ordførere, der har forsøgt og få det til at se sådan ud, men det er ikke tilfældet. Det er det beslutningsforslag, vi har liggende foran os, vi behandler i øjeblikket, og ikke hvad nogle ordførere tror vi behandler i øjeblikket. Så hr. Erling Oxdam må revidere sin opfattelse af, hvad det er, han taler om, og hvad det er, vi til sin tid skal stemme om.

Fra Berlingske Tidende søndag den 30. oktober 1994 kan jeg citere: »Tom Behnke mener, at Udenrigsministeriet har misfortolket Folketinget. Han ønskede både sletning i det forkerte bo og anerkendelse i det rigtige. Den opfattelse deler flere retsordførere.«

Hr. Svend Aage Jensby, sådan opfattede vi også beslutningsforslaget, og det var det, vi støttede. Så forsætter det med fru Gitte Seeberg: »Det vil være en naturlig forlængelse af diskussionen i Folketinget, at han får fri proces til at blive erklæret for søn af sin far i USA.«

Nu hører vi altså, at fru Gitte Seeberg radikalt har ændret opfattelse af det her. Det ønsker man ikke at støtte længere, men når der står en journalist med en skriveblok foran én, så kniber det ikke med løfterne. Nej, så slår man ud med armene, så kan man det hele – lige indtil man kommer ned i folketingssalen og skal indfri de løfter, man giver befolkningen. Så svigter man.

Det er det, vi altid kritiserer partierne for. Man lover og lover vælgerne alt muligt, og når det kommer til stykket her i salen, så løber man fra sine løfter.

Fru Gitte Seeberg siger, at hun har tillid til, at Udenrigsministeriet ved, hvad det koster at have en advokat i USA til at føre en sag. Jeg ved, at fru Gitte Seeberg også selv af profession har lidt kendskab til det her område, og jeg vil godt høre, om fru Gitte Seeberg alvorligt mener, at det kan lade sig gøre at gennemføre den her sag for de penge, der er afsat, når vi tænker på, hvad advokater i USA normalt tager.

Lad mig så også sige, at det er rigtigt, når vi her taler vi om, at det er skatteborgernes penge, vi bruger; det ved vi godt, og det er med fuldt overlæg. Men der er også tale om, at det her er en ramme. Hvis ikke alle pengene bliver brugt, og hvis det bliver så billigt, som ordførerne tror her, så ryger pengene bare tilbage i statskassen. Større er problemet jo ikke.

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Til hr. Tom Behnke: Jeg er bekendt med den artikel, som var i Berlingske Tidende den 30. oktober. Men jeg kan sige, og det har jeg sagt hele tiden – også i tv den samme dag – at vi ikke havde taget endelig stilling til spørgsmålet om, hvor langt vi ville gå med at støtte Tom Lisborg-sagen.

Det vil jeg stadig væk holde fast ved. Jeg mener, at vi er gået meget langt med det forslag, som ligger fra regeringens side, og som vi støtter fuldt ud, og det har vi gjort hele tiden.

Så rådspørger hr. Tom Behnke mig angående et professionelt råd; sådan måtte jeg opfatte det. Jeg kan sige, at man godt kan føre sag for 100.000 kr. Jeg kan ikke udtale mig om, hvor meget det skal koste at føre en sag i USA, men jeg kan da sige så meget, at det er noget med 150 dollars i timen, hvis det kan være en hjælp for hr. Tom Behnke.

Den fg. formand (Helge Sander):

Vi siger tak for vejledningen.

Bjørn Elmquist (RV):

Det er som ordfører, jeg så nu kommer op – ikke med en af de korte bemærkninger. Men min ordførertale bliver ikke meget længere end mine korte bemærkninger, for nu har vi jo afgrænset en del af problemerne.

Jeg skal forklare, at da mit partis ordfører, fru Elisabeth Arnold, stod her og talte om denne sag i foråret, var hendes udgangspunkt, at man har ret til at have sin rigtige far. Det er en menneskeret at have to forældre, og sådan som vi nu ser Fremskridtspartiet kæmpe for denne sag, synes jeg, Fremskridtspartiet fortjener en cadeau for det. Men pas nu på ikke at fremture, vil jeg så sige.

Jeg håber også, at får vi denne kampvilje at se, når det kommer til spørgsmålet senere i folketingssamlingen om børns ret til at have to forældre i det hele taget, også når deres mor og far ikke er gift, og når de ikke lever sammen.

Det kommer på Folketingets bord inden længe, og hvis man havde sådanne regler både i Danmark og i USA, at man automatisk er søn af sin far, sin biologiske far, uanset om de er gift eller hvad, så var mange af disse menneskelige tragedier, som hr. Tom Lisborg er et blandt mange eksempler på, undgået.

Jeg vil da også godt sige, at jeg var inde på at give en cadeau til Fremskridtspartiet. Den vil jeg gerne fastholde, for jeg synes, det er godt, at man har fået fat i denne sag, taget fat i den og holdt fast, men man kan jo altså overdrive tingene, skyde andre partier og ordførere motiver og udtalelser i skoene, som de ikke har givet udtryk for, og som der ikke er belæg for, og så bagefter sige, at nu står I ikke ved jeres løfte.

Vi havde et eksempel på det for lidt siden, hvor hr. Tom Behnke siger: Nå ja, men det er altså ikke alle 500.000 kr., der er afsat til advokatsalær i New York.

Det har jeg aldrig hørt nogen af de andre partier påstå, altså at hele aktstykket skulle handle alene om de 500.000 kr., aldrig. Der er ingen, der har været ude med den påstand – af dem, jeg har kendskab til i hvert fald, og som jeg har forhandlet med om denne sag.

Jeg synes, det ligger 100 pct. klart, at hr. Tom Lisborg ved den danske dom fra 1959 har den far, han har krav på at have. Derom kan der ikke herske tvivl, og retter han henvendelse rundt omkring i andre lande i juridiske anliggender og dér skal opnå en ret – hvis han f.eks. kommer til USA og dér skal optage et lån og der skal kautioneres for ham, eller han vil have et kørekort eller et eller andet, hvor han skal udfylde en formular, f.eks. hvem der er hans mor og far og det ikke er nok for ham at fremlægge sin dåbsattest, sådan som vi andre skal, eller det står indskrevet i ens pas – så vil han dér kunne fremlægge en beediget translatøversættelse af dommen fra 1959 i Danmark og dermed blive stillet helt på lige fod med danske statsborgere, der er født i et ægteskab, hvorom der ikke er nogen tvivl.

Skulle der derimod og mod forventning blive stillet yderligere krav i forbindelse med sletningen, som Udenrigsministeriet siger man pr. kulance godt vil hjælpe hr. Tom Lisborg med ved at betale udgifterne, også udgifter, der ligger udenfor, så har vi, som hr. Holger Graversen sagde tidligere, i aktstykket en klar tilkendegivelse af fra Udenrigsministeriets side, at så vender man tilbage til Retsudvalget, og så kan der blive tale om et nyt aktstykke.

Derfor håber jeg meget, at dette aktstykke hurtigst muligt kan blive vedtaget i Finansudvalget, sådan at hr. Tom Lisborg kan komme videre med den sag, som han her får hjælp til.

Den fg. formand (Helge Sander):

Alle er velkomne til at komme med korte bemærkninger, men jeg bliver nødt til at anmode om, at man signalerer i så god tid, at vi kan få dem ind i den rigtige rækkefølge.

Jeg forstår, at hr. Erling Oxdam frafalder, så jeg giver i stedet for ordet til hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg skal blot høre ganske kort, om Det Radikale Venstre har ændret holdning til det her, sådan at man ikke længere vil stå bag det, som den radikale ordfører sagde i sidste samling, jf. Folketingets forhandlinger sp. 8387, nemlig:

»Muligheden for at få tilkendt den rette far må også være et ganske simpelt menneskeret-tighedsspørgsmål, som det er fuldstændig rimeligt at man prøver at hjælpe Tom Lisborg med.«

Hvis Det Radikale Venstre fortsat mener det her, så forstår jeg ikke, hvorfor Det Radikale Venstre støtter et aktstykke, der kun går ud på at slette den forkerte registrering og ikke, at man prøver på at hjælpe Tom Lisborg med, at han får den rigtige far.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Jamen hr. Tom Behnke, jeg kan bekræfte 100 pct., at vi står bag det, som fru Elisabeth Arnold sagde ved den lejlighed, og det er også derfor, vi støtter dette aktstykke. Jeg har gennemgået det meget nøje, og flere ordførere har gennemgået det meget nøje, så nu kan det ikke være et spørgsmål om ikke at være klar over, hvad der står. Nu er det enten et spørgsmål om manglende evne til at sætte sig ind i det eller også manglende vilje til at ville.

Jeg har glemt et løfte til to andre partier, som ikke kan være til stede. Både SF's ordfører og CD's ordfører er forhindret i at være til stede, og de har bedt mig meddele, at de kan ikke støtte beslutningsforslaget fra Fremskridtspartiet.

Den fg. formand (Helge Sander):

Alle rationaliseringer modtages med tak.

Søren Søndergaard (EL):

Nu var Enhedslisten ikke i Folketinget, da sagen om Tom Lisborg og hans far kom op. Som sådan har vi altså ikke nogen aktier i denne her sag. Vi har ikke lidenskaberne i kog – for at sige det helt ærligt. Jeg ved såmænd ikke, hvad vi ville have stemt, hvis vi havde været i Folketinget, da sagen blev behandlet, eller hvilken holdning vi ville have haft til den.

Det er jo rigtigt, som det er anført, at der er mange steder, hvor folk bliver dårligt behandlet, og det er jo ikke alle sager, der kommer op i Folketinget.

Men når sagen nu er blevet behandlet i Folketinget, og når nu Folketinget har taget en eller anden form for stilling til sagen og man er blevet enig om et eller andet, så er det vel også meget rimeligt, at vi forholder os nogenlunde principielt til den stilling, som Folketinget har taget.

Og dér vil jeg godt sige, at jeg synes da, det er et problem med nogle af de kommentarer, der kommer heroppefra i debatten, for det er jo kommentarer, der handler om, hvad der efterfølgende er sket i sagen, ikke noget, som har indvirkning på selve sagens substans, men f.eks. sådan noget, der handler om, hvorvidt Tom Lisborg vil bruge det, at han kan blive anerkendt det ene og det andet sted, få anerkendt sin rigtige far det ene og det andet sted, til at inddrive en eventuel arv. Det synes jeg er en fuldstændig ikkerelevant betragtning. Det er jo ikke noget, der handler om selve sagen.

Enhedslistens forkærlighed for arv kan jo ligge på et meget lille sted, og jeg kan da sige, at hvis det var vores ligesom generelle opfattelse af mulighed for at arve i større omfang, som skulle bruges i denne sag, så ville Tom Lisborgs muligheder nok være meget begrænsede. Men det er jo sådan set ikke det, diskussionen handler om. Diskussionen handler om noget andet. Og den diskussion, som bliver ført nu, om, hvorvidt der er mange andre, som måske kunne have lige så meget ret til at blive behandlet i Folketinget, er også en helt underlig diskussion. Alle de ting skulle man have fremført i Folketinget, da diskussionen var der for et stykke tid siden og ikke nu bagefter, hvor diskussionen har været der.

Når vi skal prøve på – uden at have været til stede i de debatter – efterfølgende at gå ind og spørge, hvad Folketingets holdning så var, må vi selvfølgelig se på det beslutningsforslag, som blev fremsat. Der blev fremsat et beslutningsforslag fra Fremskridtspartiet, hvori det bl.a.

hedder: »At fremsætte det eller de nødvendige aktstykker til at finansiere alle omkostninger til fri proces for Tom Lisborg til at repatriere forbytningen og dens konsekvenser samt finansiere alle de omkostninger, Tom Lisborg har afholdt siden marts 1991 i forbindelse med opdagelse af og tiltag til at rette forbytningen.«

Det, der vel er spørgsmålet, er, om de tilsagn og de bemærkninger, der blev gjort på det tidspunkt, var bemærkninger, som i høj grad understøttede en forståelse af, at det her var det, man var enig om. Det er der så rejst en diskussion om nu, men jeg kan ikke skjule, at dér undrer det os da meget, at en række af de partier, som nu har en anden holdning, eller som nu siger, at de er uenige i Fremskridtspartiets opfattelse, på et tidligere tidspunkt har givet udtryk for en anden holdning.

Lad mig bare tage to citater fra Berlingske Tidende så sent som den 26. august 1994, som netop omhandler holdningen til aktstykket fra Udenrigsministeriet til Finansudvalget. Jeg vil citere, hvad der er blevet sagt af fru Birthe Hansen fra SF:

»Det er meget problematisk, at udenrigsministeren går ind og fortolker et flertals tilkendegivelser på en anden måde, end det var ment, specielt i en sag, hvor de danske myndigheder er under mistanke for at have begået en alvorlig fejl.«

Og fru Inger Stilling Pedersen fra Kristeligt Folkeparti, som jo ikke længere er i Folketinget, udtalte:

»Vi må jo fortælle ministeren igen, hvad det var, vi sagde dengang.«

Og så synes jeg altså, at det hele bliver meget uklart. Hvad var det egentlig, Folketinget var enige om på det tidspunkt? Det fremstår bestemt ikke klart for os, og det er jo nok derfor, at vi har den opfattelse, at vi i det kommende arbejde vil se positivt på Fremskridtspartiets forslag.

Tom Behnke (FP):

Det forekommer mig at være – lige med undtagelse selvfølgelig af Enhedslistens tilkendegivelser, som jeg skal takke mange gange for, altså at man kommer ind med friske øjne og ser på sagen og har så klar en holdning til den – lidt af en farce. Det er jeg da ked af at jeg har givet anledning til.

Det forekommer mig som lidt af en farce, at vi i sidste samling behandlede et beslutningsforslag, der hed B 77, hvor det var min klare opfat-

telse, at man i Folketinget var enig om, at den her sag skal løses. Man var enig om, at det var en menneskeret, at man havde sin rigtige far, man var enig om, at det var et kulancespørgsmål. Man kunne ikke rigtig finde ud af, hvem der havde skyld – det kan jeg også godt gå med til – men man var dog enig om, at nu skulle der afsættes penge til, at man fik rettet forbytningen. For det var det, beslutningsforslaget gik ud på: at få rettet en forbytning.

I min naivitet – og det beklager jeg meget, og det skal jeg undskylde over for det ærede Ting, det skal ikke ske igen – regnede jeg med, at jeg kunne have tillid til de forskellige partier. Jeg regnede med, at jeg kunne have tillid til regeringen, til ministeren, til ministeriet. Jeg må så i dag skuffet se, at det var ikke tilfældet. Sagen er, at man har gjort alt, hvad man kunne, for at slå sagen i stykker; man har gjort alt, hvad man kunne for at ødelægge mulighederne for, at Tom Lisborg kunne få sin rigtige far.

Det største fejlgreb, man har gjort, er naturligvis, at man har afsat for få penge til den advokathjælp, som Tom Lisborg selvfølgelig skal have for at kunne føre sagen i USA. Man har sagt, at Tom Lisborg selvfølgelig må vælge sig en advokat, og den advokat skal selvfølgelig nå at sætte sig ind i sagen og kunne føre sagen ved domstolene i USA, og så afsætter man så lavt et beløb, at man på forhånd ved, at det ikke kan lade sig gøre. På den måde ved man, at så har man allerede på den måde udskudt sagen. Så når den lige at starte op i USA, hvis vi overhovedet når så langt, og så må man stoppe sagen igen, for så skal regeringen tilbage til Finansudvalget og søge om nogle flere penge til at køre sagen videre. Vil man så gøre det til den tid? Ja, det har vi et løfte om, men som jeg sagde før: Tilliden kan ligge på et meget lille sted.

Lad mig så også sige, at hvis man kun skal lave en sletning, så forholder det sig på den måde, som jeg sagde tidligere, for det er en dommer i USA, der har sagt det. Det er den dommer eller i hvert en af hans kolleger ved den samme ret, der skal afgøre det her spørgsmål. Så det må have en eller anden betydning, det må have en eller anden vægt, det må gøre et vist indtryk selv på ministeren, at hvis det skal køres igennem ved, at der kun sker en sletning, så skal Tom Lisborg fraskrive sig retten til sin rigtige far, for ellers vil en amerikansk domstol ikke gennemføre sagen, hvor der kun sker en sletning. Man tvinger således Tom Lisborg til at afskrive sig retten til sin rigtige far.

SF sagde, at man hovedsagelig var imod beslutningsforslaget, fordi man ikke ville være med til den retssag, der skulle køre i Tyskland, for det havde karakter af, at det var en ren arvesag. For det første er det vrøvl. For det andet vil jeg sige, hvis det er SF's holdning: Jamen så lad os ændre i det beslutningsforslag, som vi har fremsat. Under udvalgsbehandlingen kan vi jo blot pille den passus ud, der hedder økonomisk bistand til en tysk advokat. Så er problemet løst, for så vidt angår det. Så lad os da se på det, det skal ikke skille os ad.

Lad mig så sige med hensyn til Tyskland, at igen forholder det sig således, at netop den dommer, der behandlede sagen i sin tid i USA, altså her i starten af 1990'erne, da man opdagede fejlen, har meddelt, at hvis man skal gennemføre den her sag, så kræver det også, at der sker en rettelse af forbytningen i Tyskland. Det er dog en person, der ved lidt om, hvad han taler om.

Det andet, der ligger i det, er, at hvis ikke Tom Lisborg bliver registreret med sin rigtige far i Tyskland, har han ingen adgang til de meget omfattende arkiver, man har i Tyskland, og dermed ingen mulighed for nogen slægtsforskning eller lignende. Det vil sige, at man fratager Tom Lisborg en række af de menneskerettigheder, som alle andre har.

Lad mig sige, at jeg står uforstående over for, at man har kunnet misforstå så meget med hensyn til, hvad det var, vi talte om sidste gang. Det fremgår klart og tydeligt af beslutningsforslag nr. B 77, hvad det var, vi diskuterede. Ikke desto mindre har næsten alle ordførere formået at misforstå, hvad det var, de selv stod og diskuterede.

Lad mig så også sige, at jeg synes, at det er – jeg vil godt have lov at bruge ordet uforkammet, at man meddeler, at det behøver ikke at blive så dyrt at sætte en ny advokat ind i sagen, for generalkonsulatets advokat, Hessellund-Jensen, kan jo sætte den nye advokat ind i sagen. Jeg har aldrig hørt noget så uforkammet. En advokat, der på alle mulige måder har bevist, at han ikke førte den her sag for Tom Lisborg, der på alle mulige måder har vist, at han er Udenrigsministeriets advokat og ingen andres, der selv har givet udtryk for, at han er inhabil i sagen og derfor ikke kan føre den for Tom Lisborg, en sådan advokat foreslår man kan sætte en ny advokat ind i sagen! Hvor uvildigt kan man forestille sig at det vil blive? Det vil naturligvis ikke være uvildigt, og derfor tillader jeg

mig at sige, at med det beløb, der er afsat, er det en illusion at tale om, at Tom Lisborg kan vælge sin egen advokat, og det er en uforkammet, at man har foreslået den løsning, man har gjort.

Lad mig også sige, at således som vi lægger op til at aktstykket skulle se ud, er beløbene, der bliver afsat til advokathjælpen, jo rammebeløb. Og skulle det blive så billigt, som flere her i salen har givet udtryk for, er det ikke noget problem. Så er pengene ikke spildt eller tabt på gulvet, så går pengene tilbage i statskassen.

Lad mig også sige, at når vi står, hvor vi står, hvor jeg kan se, at der ikke er flertal for, at man gennemfører vores beslutningsforslag og dermed at laver den optimale løsning af det her problem, så må jeg jo holde mig til den flig, der i aktstykke 51 er lagt op til. For der er en lille flig, man kan holde sig til, nemlig at hvis ikke der er penge nok, så er der åbnet mulighed for, at Udenrigsministeriet kan vende tilbage til Finansudvalget med en ny ansøgning om flere penge.

Lad mig sige i den forbindelse, at jeg håber på, at vi når frem til, at Tom Lisborg får sin rigtige far både i USA og i Tyskland. Og det var dét, det oprindelige beslutningsforslag gik ud på.

Jeg må også sige, at det beslutningsforslag, vi behandler i dag, handler ikke om hjælp til arv. I og med at vi har de holdninger, i og med at det er dét, der ligger inden for rammerne af det beslutningsforslag, vi behandler i dag, så agter vi at føre beslutningsforslaget frem til en afstemning denne gang, således at partierne kan få lov til at stemme, og således at enhver kan se, at ét er, hvad forskellige ordførere udtaler sig til medierne om, noget andet er, hvad partierne stemmer i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Hr. Tom Behnke taler så meget om det her med at have retten til sin egen far. Jeg synes bare, vi skal slå fast én gang for alle, at Tom Lisborg har sin egen far. Han har nemlig en far, som han har fået udlagt ved en dom ved Frederiksberg Ret i 1959.

Det, der er tale om, er, at han ikke har en far i USA. Men den dom, hvorved Tom Lisborgs rigtige far blev hans far, altså dommen fra 1959, beviser jo netop, at han har en far. Det, der sådan set bare mangler her, er sletningen af den forkert udlagte far.

Så bliver der sagt, at der bliver afsat for få penge, og derfor kan sagen ikke føres. Altså, jeg

vil lige gøre opmærksom på, at det aktstykke, som regeringen har fremlagt, netop tager højde for, at der måske ikke skulle være tilstrækkelige midler. Der er mulighed for, at sagen kan gå tilbage.

Så var der spørgsmålet om en ny advokat på sagen. Det er klart, at det tager tid for en ny advokat at sætte sig ind i sagen. Men jeg kan ikke se noget problem i, at det skal være den tidligere advokat, som sætter den nye advokat ind i sagen.

Jeg synes, det hele bærer en lille smule præg af, at man føler sig lidt forfulgt. Man mener, at Udenrigsministeriet vil gøre det ene og det andet, og man tillægger nogle alle mulige forskellige motiver. Der er ikke noget usædvanligt i, at en advokat sætter den anden advokat ind i sagen, selv om advokaten måske i andre sammenhænge måtte repræsentere Udenrigsministeriet.

(Kort bemærkning).

Erling Oxdam (V):

Jeg synes blot ikke, det skal stå uimodsagt, at det er forkert, når hr. Tom Behnke hævder, at Venstre lover noget, og når pengene skal betales, så vil man ikke vedstå det.

Det er jo lige det modsatte, der er tilfældet. Hr. Svend Aage Jensby gav jo netop tilsagn om, at man ville give pengene, og Venstre stemmer for det aktstykke, hvor der gives op til en halv million kroner med en løfteparagraf om yderligere.

Som flere ordførere har sagt: Hvordan kan Fremskridtspartiet ønske det bedre? Man vil jo netop hjælpe den stakkels Tom Lisborg.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

En advokat, der har erklæret sig selv for inhabil, kan naturligvis ikke sætte en ny advokat ind i sagen. Det fremgår også af de besvarelser, som vi har fået, at efter lang tids spørgen fra Retsudvalgets side finder man endelig ud af, at der ligger nogle akter hos The Public Administrator i USA, og de akter forsøger man så på at få fremskaffet; men det kan desværre ikke lade sig gøre på grund af begrænsede fotokopieringsfaciliteter, hedder det sig, og så har advokaten, Hesselund-Jensen, valgt, hvilke dokumenter han følte der var de vigtige, og som skulle kopieres. Det kan godt ske, han har valgt de rigtige, men det viser blot, at denne advokat er klar til for egen regning at vælge, hvad han finder er det vigtige. Det vil han naturligvis også gøre, når

han skal sætte en ny advokat ind i sagen; så vil han vælge det, han mener er vigtigt at sætte den nye advokat ind i, og dermed ikke hele sagen. Dermed kan en ny advokat ikke gøre andet end at følge sporet op efter den advokat, der hidtil har kørt sagen. Og det er det, der er det urimelige, for en ny advokat bliver således heller ikke uvildig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Helge Sander):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Helge Sander):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra medlem af Folketinget Pia Larsen (V), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at hun fra og med den 26. november 1994 atter kan give møde i Tinget.

Poul Brix' hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Fra medlem af Folketinget Per Stig Møller (KF), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 28. november 1994 atter kan give møde i Tinget.

Mads Lebechs hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Fra medlemmer af Folketinget Tove Lindbo Larsen (S), Gert Petersen (SF), Pia Kjærsgaard (FP) og Elisabeth Arnold (RV), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at de fra og med den 29. november 1994 atter kan give møde i Tinget.

Finn Rudaizkys, Annette Nordstrøm Hansens, Mogens Christensens og Gunhild Husums hverv som midlertidige medlemmer af Folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Det Udenrigspolitiske Nævn (23/11 94):

Udtræder: Pia Kjærsgaard (FP)

Nyt medl.: Annette Just (FP)

Udvalget for Forretningsordenen (23/11 94):

Udtræder: Jørgen Estrup (RV)

Nyt medl.: Bjørn Elmquist (RV)

Trafikudvalget (23/11 94):

Udtræder: Erik Jacobsen (V)

Nyt medl.: Hans Christian Schmidt (V)

Europaudvalget (23/11 94):

Udtræder: Ritt Bjerregaard (S)

Nyt medl.: Ole Stavad (S)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 25. november 1994, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.40.
